

Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

SEKRETARZ STANU
Aleksandra Gajewska

DPR-I.820.1.1.2024
Warszawa, dnia 2024-04-25 r.

Państwo
Wojewodowie
- wg rozdzielnika -

Szanowni Państwo Wojewodowie,
na wstępie chciałabym bardzo podziękować za dotychczasową współpracę przy realizacji Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022–2029 (Program). Zastany po wcześniejszym rządzie kształt Programu nie przynosił oczekiwanych efektów, a czasami sprawiał wręcz trudności w realizacji, co wielokrotnie było z Państwa strony sygnalizowane.

Mając na uwadze Państwa doświadczenie w obsłudze Programu i postulaty dotyczące potrzeby pewnych zmian, dzisiaj zgodnie z punktami 5.2.7. oraz 10.3. (obecnie 11.3.) Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2022–2029 ogłaszam zmianę przedmiotowego Programu, m.in. wprowadzając nową nazwę: „Program rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 Aktywny Maluch 2022–2029” oraz jednocześnie wszczynam ponownie ciągły nabór wniosków o dofinansowanie tworzenia miejsc opieki nad dziećmi do lat 3 i funkcjonowania nowoutworzonych miejsc opieki. Modyfikacje zapisów Programu powstały wskutek zgłoszeń jednostek samorządu terytorialnego oraz podmiotów prywatnych, które uczestniczą już w Programie oraz tych planujących aplikować o środki. Pierwotne brzmienie Programu skierowane zostało także do konsultacji związków zajmujących się polityką miejską i wiejską. Natomiast aktualizacja nazwy na „Aktywny Maluch” ma na celu dostosowanie Programu do kierunku działań resortu związanych z nowym podejściem do polityki rodzinnej, która ma stanowić kompleksowe wsparcie finansowe i instytucjonalne wychowania dzieci w wieku do lat 3. Jest to zatem powiązane z Programem „Aktywny rodzic”.

Co istotne, nowy Program uwzględnia zmiany wynikające z Decyzji Wykonawczej Rady Unii Europejskiej z 7 grudnia 2023 r., która m.in. zaktualizowała Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO) dla Polski w zakresie zwiększenia alokacji na *inwestycję A.4.2.1 pn. Wsparcie programów dofinansowania miejsc opieki nad dziećmi 0-3 lat (żłobki, kluby dziecięce) w ramach MALUCH+* o blisko 1 mld zł. Budżet Programu na tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki wynosi 6 495 930,6 tys. zł ze środków europejskich. W wyniku rewizji KPO podwyższeniu ulega wysokość dofinansowania na tworzenie miejsc opieki dla jst do 57 528 zł bez VAT na jedno tworzone miejsce.

Jednostki samorządu terytorialnego, którym przyznano w ramach rozstrzygnięć naborów ogłaszanych od 19 stycznia 2023 r. dofinansowanie do tworzenia miejsc opieki ze środków KPO w oparciu o kwotę dofinansowania wynoszącą 35 862 zł bez VAT, mogą ubiegać się o zwiększenie środków do 57 528 zł bez VAT na jedno miejsce opieki oraz o zwiększenie kwoty dofinansowania na pokrycie kosztów podatku VAT, jednakże nie więcej niż faktycznie poniesione wydatki. Gminy, które zakończyły już inwestycje, są w trakcie realizacji bądź

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

jeszcze nie rozpoczęły prac, mają możliwość aplikacji o zwiększone środki składając zapotrzebowanie zgodnie ze wzorem przygotowanym przez wojewodę w terminie wskazanym w harmonogramie stanowiącym załącznik nr 2 do Programu. Zgodnie z pkt 9.2. Programu wojewoda przygotowuje ww. wzór w terminie 5 dni od ogłoszenia zmienionego Programu - według harmonogramu gminy powinny mieć możliwość aplikowania już 6 maja br. Proces ten odbywa się poza systemem Rejestr Żłobków. Dokładne zasady regulujące wnioskowanie o dodatkowe środki z KPO dla gmin wynikające z rewizji KPO zostały zawarte w rozdziale 9.

Nabór ciągły wniosków o dofinansowanie uwzględni nową wysokość dofinansowania dla gmin na utworzenie jednego miejsca ze środków KPO. Zmianie uległ załącznik stanowiący harmonogram naboru ciągłego wniosków o dofinansowanie. Do rozdysponowania w ramach środków Programu pozostało 907 611 783,56 zł na tworzenie i funkcjonowanie nowych miejsc opieki (łącznie ze środków KPO i FERS). Ponowna możliwość składania wniosków w naborze ciągłym rozpocznie się 25 kwietnia br. i potrwa nie dłużej niż do 31 grudnia 2025 r. lub do momentu osiągnięcia wskaźników wskazanych w pkt 2.1. Programu albo wyczerpania środków. Ciągły nabór wniosków odbędzie się zgodnie z dotychczasowymi zasadami, tj. w podziale na tury oraz w formie elektronicznej, tak jak w przypadku poprzedniego naboru wniosków za pośrednictwem systemów Rejestr Żłobków Moduł 2 (dla gmin) oraz Portalu Informacyjno-Usługowego Emp@tia (dla podmiotów innych niż gmina). Dalej w naborze ciągłym zakłada się cykliczną kwalifikację wniosków o dofinansowanie oraz ogłaszanie wyników tur naboru. Rozpatrywanie wniosków przez wojewodę oraz publikacja wyników wniosków zakwalifikowanych przez Ministra odbędzie się zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik nr 2 do Programu. Zasady regulujące nabór ciągły zostały zawarte w pkt 5.2.7.a. Programu.

Poniżej przedstawiam pozostałe kluczowe zmiany w Programie.

1. Od czwartej tury naboru ciągłego, podmiot zamierzający uczestniczyć w Programie nie może aplikować o środki na miejsca opieki wpisane do rejestru/wykazu przed dniem ogłoszenia wyników przez Ministra w turze naboru, w której brał udział. Zatem dofinansowaniu z Programu będą podlegały miejsca opieki wpisane do rejestru/wykazu najwcześniej w dniu ogłoszenia przez Ministra wyników dla danej tury naboru.
2. Wprowadzenie zapisu, że wnioskodawca w ciągu 3 miesięcy od ogłoszenia wyników danej tury musi dostarczyć do Wojewody niezbędne dokumenty do umowy, takie jak: tytuł prawny do lokalu, opis inwestycji, kalkulację kosztów. Jeśli podmiot nie dotrzyma tego terminu, Wojewoda może zrezygnować z podpisania umowy.
3. Wydłużenie dla wojewody terminu na podpisanie umowy, tj. na 3 miesiące od dostarczenia przez podmiot dokumentów niezbędnych do umowy, zgodnie z pkt 2.
4. Zniesienie konieczności oczekiwania na pisemną odpowiedź wnioskodawcy na wezwanie wojewody do złożenia wyjaśnień w przypadku zaistnienia przyczyn leżących po stronie wnioskodawcy uniemożliwiających podpisanie umowy w terminie wskazanym przez wojewodę.
5. Wprowadzenie do Programu delegacji dla ministra do wydania wytycznych, m.in. w zakresie przepływów finansowych.
6. Wprowadzenie wykładni „miesiąca” jako okresu, za który przysługuje dofinansowanie do funkcjonowania oraz okresu podlegającego wskaźnikowaniu. Jeśli podmiot rozpocznie funkcjonowanie w trakcie trwania miesiąca, ale będzie świadczył opiekę do 10 godzin dziennie oraz w żaden inny sposób nie ograniczy prawa rodzica w dostępie do usługi opiekuńczej, wówczas taki miesiąc traktuje się jako pełny miesięczny okres funkcjonowania.
7. W przypadku nieosiągnięcia wskaźnika obsadzenia miejsc opieki na wymaganym minimalnym poziomie 80%, wojewoda otrzymał możliwość odstąpienia od dochodzenia zwrotu środków na tworzenie w przypadku środków z KPO, jeśli podmiot udowodni, że nieosiągnięcie wymaganego obsadzenia było spowodowane obiektywnymi okolicznościami.
8. Doprecyzowanie definicji opłaty podstawowej, stanowiącej podstawę dla ustalania przez ministra maksymalnej wysokości opłaty – która stanowi 120% średniej miesięcznej opłaty podstawowej za pobyt pobieranej w miastach wojewódzkich przez podmioty inne niż jst z wyłączeniem instytucji

Fundusze Europejskie

Rzeczpospolita Polska

Dofinansowane przez Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

- publicznych – jaką podmiot może ustalić dla rodzica korzystającego z miejsc opieki utworzonych z Programu.
9. Dodanie zasady, która stanowi, że dofinansowanie do funkcjonowania na utworzone w ramach Programu miejsca opieki nieobsadzone powyżej minimalnego wymaganego progu 80%, będzie przyznane, jeśli w przypadku tych nieobsadzonych miejsc opieki, podmiot zapewni dostępność usługi opiekuńczej poprzez:
 - gotowość do przyjęcia dzieci (na przykład placówka pozostaje czynna, jest zatrudniony personel, prowadzona jest rekrutacja na nieobsadzone miejsca według obniżonej opłaty),
 - spełni inne warunki kwalifikowalności przewidziane Programem dla okresu funkcjonowania.
 10. Doprecyzowanie w zakresie kwalifikowalności kosztów w instytucji opieki, która zwiększa liczbę miejsc opieki ze środków Programu oraz doprecyzowanie obowiązywania zasady proporcjonalnej kwalifikowalności środków w przypadku finansowania tzw. „części wspólnych” ze środków programu.
 11. Zmiana zasad w zakresie okresu trwałości:
 - a) obniżenie minimalnego wskaźnika obsadzenia z 80% na 60%.
 - b) skrócenie długości okresu trwałości z 3 lat do 2 lat.
 - c) wprowadzenie pojęcia gotowości instytucjonalnej, którą ostateczny odbiorca wsparcia musi wykazać w razie nieosiągnięcia minimalnych 60% by nie zwracać środków.
 12. Usunięcie z listy zadań ostatecznego odbiorcy wsparcia wymogu zamieszczenia tablicy informacyjnej o uczestnictwie w Programie, o której mowa w pkt 9.3.3.3. Programu – wersji przed zmianami (tzw. tablica krajowa – MALUCH+ 2022-2029).
 13. Wprowadzenie rozdziału 9 regulującego zasady wnioskowania o zwiększoną kwotę dofinansowania dla jednostek samorządu terytorialnego i realizacji zadania tworzenia miejsc opieki po przyjęciu rewizji KPO.
 14. Wprowadzenie rozdziału 12 regulującego zasady przejściowe, które obejmują wnioski uczestników pierwszego naboru wniosków oraz I, II i III tury naboru ciągłego.

Co ważne, Program w zmienionym brzmieniu ma zastosowanie do wszystkich uczestników Programu z wyjątkiem spraw zakończonych¹ na zasadach dotychczas obowiązujących oraz z zastrzeżeniem regulacji zawartych w rozdziale 12 Programu. Zmiana Programu może spowodować konieczność aneksowania umów zawartych przed ogłoszeniem niniejszych zmian.

Przypominam, że zgodnie z treścią Programu powinni Państwo organizować spotkania informacyjne dla potencjalnych wnioskodawców z terenu Państwa województw, a na wszystkich materiałach związanych z Programem umieszczać odpowiednie oznaczenia dotyczące Programu oraz jego europejskich źródeł finansowania.

W załączeniu do pisma znajduje się tekst Programu, dokładny harmonogram przebiegu wnioskowania o środki z Programu oraz wzór wojewódzkiej informacji zbiorczej zapotrzebowania na zwiększenie dofinansowania dla gmin w ramach rewizji KPO. Mam nadzieję, że dalsza współpraca będzie owocna, a wprowadzone w Programie zmiany ułatwią jego realizację i pozwolą osiągnąć założony cel, czyli poprawę jakości instytucjonalnej opieki nad dziećmi do lat 3, która przyczyni się do wzrostu dostępności miejsc opieki na terytorium całego kraju.

¹ Sprawa zakończona w przypadku wniosków oznacza, że wniosek jest już rozstrzygnięty przez wojewodę i minister dokonał podziału środków. Sprawa zakończona w przypadku oświadczeń oznacza, że wojewoda zakończył obsługę oświadczenia i upłynął termin na składanie oświadczeń. Sprawa zakończona w przypadku umów oznacza, że dana umowa została rozliczona (pozytywnie!) przez wojewodę.

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU

Z wyrazami szacunku
Aleksandra Gajewska
Sekretarz Stanu
/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/

Otrzymują:

1. Pan Maciej Awizeń, Wojewoda Dolnośląski,
2. Pan Michał Szybel, Wojewoda Kujawsko-Pomorski,
3. Pan Krzysztof Komorski, Wojewoda Lubelski,
4. Pan Marek Cebula, Wojewoda Lubuski,
5. Pani Dorota Ryl, Wojewoda Łódzki,
6. Pan Krzysztof Jan Klęczar, Wojewoda Małopolski,
7. Pan Mariusz Frankowski, Wojewoda Mazowiecki,
8. Pani Monika Jurek, Wojewoda Opolski,
9. Pani Teresa Kubas-Hul, Wojewoda Podkarpacki,
10. Pan Jacek Brzozowski, Wojewoda Podlaski,
11. Pani Beata Rutkiewicz, Wojewoda Pomorski,
12. Pan Marek Wójcik, Wojewoda Śląski,
13. Pan Józef Bryk, Wojewoda Świętokrzyski,
14. Pan Radosław Król, Wojewoda Warmińsko-Mazurski,
15. Pani Agata Sobczyk, Wojewoda Wielkopolski,
16. Pan Adam Rudawski, Wojewoda Zachodniopomorski

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Dofinansowane przez Unię Europejską – NextGenerationEU